

DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/397-7

11. januar 2024

Statsbudsjettet 2024 - tildelingsbrev til Språkrådet

Innhold

Statsbudsjettet 2024 - tildelingsbrev til Språkrådet.....	1
1 Innledning	3
2 Mål og hovedprioriteringer for 2024.....	3
2.1 Overordnede mål.....	3
2.2 Hovedprioriteringer i 2024.....	3
3 Styring og kontroll i virksomheten.....	4
3.1 Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2024	4
3.2 Andre krav	5
4 Budsjettildeling og fullmakter.....	7
4.1 Utgifter.....	7
4.2 Inntekter	8
4.3 Budsjettfullmakter.....	8
5 Rapportering.....	9
5.1 Regnskapsrapport per 31. august 2024.....	9
5.2 Årsrapport for 2024	9
6 Budsjettinnspill for 2026	9

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
www.kud.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 866

Avdeling
Kulturvernavdelinga

Saksbehandler
Elisabeth Stavem
22 24 78 85

Vedlegg 1: Styringskalender 2024

Vedlegg 2: Krav til årsrapport for 2024

Vedlegg 3: Målstruktur 2024

Vedlegg 4: Tilskuddsforvaltning 2024

Vedlegg 5: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt tilskudd driftstilskudd fra virksomheten.

Vedlegg 6: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-, investerings- eller engangstilskudd fra virksomheten.

Vedlegg 7 a og b: Retningslinjer for arbeid med innspill til budsjett for 2026 og skjema for utfylling

1 Innledning

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kultur- og likestillingsdepartementets styringssignaler til Språkrådet i 2024. Prop. 1 S (2023–2024) for Kultur- og likestillingsdepartementet ble behandlet av Stortinget 19. desember 2023 på grunnlag av Innst. 14 S (2023–2024).

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen framgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig. Språkrådet skal følge målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

2 Mål og hovedprioriteringer for 2024

2.1 Overordnede mål for kultur- og likestillingspolitikken

Kultur- og likestillingsdepartementet har i Prop. 1 S (2023–2024) kapittel 1 redegjort for overordnede mål for kultur- og likestillingspolitikken. Å utjevne forskjeller slik at alle kan delta fritt og på likefot er fundamentet for politikken. Kunstnerisk frihet, ytringsfrihet, likestilling og like muligheter til deltakelse er grunnleggende forutsetninger for demokratiet. En av hovedprioriteringene for regjeringens kulturpolitikk er å styrke og legge til rette for et åpent, mangfoldig og variert kunst- og kulturliv som er til for alle.

Arbeidet med å nå FNs bærekraftsmål står sentralt for regjeringen og må foregå på alle samfunnsområder.

I programkategoriomtalen er det gjort nærmere rede for de språkpolitiske målene. Regjeringen vil sikre at norsk fremdeles skal være et vitalt, fullverdig og samfunnsbærende språk i Norge. Nynorsk og bokmål er likestilte språk, og som det minst brukte skriftspråket skal nynorsk fremmes og sikres gode vilkår. Alle språk er bærere og formidlere av identitet, innhold og kultur. Spesielt for små språksamfunn er dette sentrale perspektiv. Regjeringen vil derfor sikre arbeidet med å styrke bokmål, nynorsk, de samiske språkene, de nasjonale minoritetsspråkene og norsk tegnspråk i tråd med språkloven.

Kultur- og likestillingsdepartementet ber Språkrådet se sin virksomhet i sammenheng med de overordnede kulturpolitiske målene.

2.2 Mål og prioriteringer for Språkrådet i 2024

Hovedmålet for Språkrådet i 2024 er gjennom målrettede aktiviteter å fremme norsk språks status og bruk på utsatte samfunnsområder. Språkrådet skal også bidra til arbeidet med å verne og fremme norsk tegnspråk og de nasjonale minoritetsspråkene.

På grunnlag av de overordnede målene har departementet fastsatt delmål og styringsparametere for Språkrådet i 2024, jf. vedlegg 3. Språkrådets innsats under de fire

delmålene og de tilhørende styringsparametrene må ses i sammenheng, ettersom innsats rettet mot ett av delmålene også vil kunne bidra til måloppnåelse på de andre delmålene.

Arbeidet med grunnlagsressurser til utvikling av språkteknologi på bokmål, nynorsk og dialekter fortsetter i 2024. Nasjonalbiblioteket skal følge opp satsingen sammen med Språkrådet.

Språkrådet har hatt i oppdrag å forvalte tilskudd til revisjon av *Bokmålsordboka* og *Nynorskordboka*. Revisjonsprosjektet har mottatt tilskudd fra departementet til og med 2023 og skal avsluttes i 2024. Departementet ber om en sluttrapport fra prosjektet. Prosjektet skal også omtales i Språkrådets årsrapport.

Språkrådet skal bruke ressursene effektivt, jf. vedlegg 2 om krav til del III i årsrapport.

3 Styring og kontroll i virksomheten

3.1 Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2024

Regjeringen har gitt sin tilslutning til at følgende fellesføringer skal tas inn i tildelingsbrevene til alle statlige virksomheter:

3.1.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Norge har sluttet seg til FNs Agenda 2030 og de 17 bærekraftsmålene. Norges handlingsplan for å nå målene innen 2030 er nedfelt i Meld. St. 40 (2020-2021), som sier at bærekraftsmålene skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Klima- og miljømessig bærekraft er et prioritert område og skal vektlegges. Alle statlige virksomheter skal arbeide systematisk og helhetlig for å redusere sine klimagassutslipp og naturfotavtrykk i alle deler av virksomheten og vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten.

I 2024 skal virksomheten

- innlemme bærekraftsperspektivet i virksomhetens strategier og handlingsplaner
- følge opp målet om systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.
- vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten
- gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant
- identifisere hvordan tiltak virksomheten iverksetter i kraft av sitt samfunnsoppdrag bidrar til å oppfylle sosial og økonomisk bærekraft
- rapportere om ovenstående i årsrapporten for 2024

3.1.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Virksomheten skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021. Språkrådet som er en liten virksomhet med et begrenset antall nyansettelser per år, må rapportere på en måte som ivaretar personvernet.

3.1.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse.

Språkrådet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Språkrådet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulent tjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Språkrådet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulent tjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulent tjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulent tjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2024 sende ut et rundskriv med utdypende forklaring på hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan de skal framstille resultatene i årsrapporten.

3.2 Andre krav

Følgende krav gjelder for Kultur- og likestillingsdepartementets underliggende virksomheter:

3.2.1 Likestilling, mangfold og deltakelse

Regjeringen har som mål å redusere forskjellene i samfunnet og å gi alle like muligheter for deltakelse. Regjeringen vil bygge videre på og styrke fellesskapsløsningene i det norske samfunnet.

Virksomhetene under Kultur- og likestillingsdepartementet skal arbeide langsiktig og strategisk for å fremme likestilling og senke tersklene for deltakelse. Virksomhetene skal iverksette tiltak på sitt område med mål om å gi et bredere tilbud og et større mangfold av brukere, deltakere og utøvere.

Tiltakene vil bli fulgt opp i styringsdialogen med departementet.

3.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

Virksomheten skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24, 26 og 26 a. Virksomheten skal være i forkant når det gjelder å identifisere likestillingsutfordringene i egen virksomhet og iverksette korrigerende tiltak. Også i 2024 skal virksomheten ha et særlig blikk på kravet til likelønn og iverksette nødvendige tiltak for å rette opp eventuelle skjevheter.

Virksomheten må redegjøre for hvordan den arbeider for å operasjonalisere sin likestillingspolitikk til handling og hvordan aktivitetspliktens fire trinn følges opp.

Offentlige myndigheter skal i rollen som myndighetsutøvere og tjenesteytere også jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillingssituasjonen på eget forvaltningsområde. Dette betyr at virksomheten må skaffe kunnskap om likestillingssituasjonen på alle diskrimineringsgrunnlag. Videre må virksomheten redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i myndighetsutøvelsen, plan- og strategiarbeidet, budsjetteringen og tjenesteytelsen. Departementet viser til veiledningssiden til Bufdir.

3.2.3 Språklov

I tildelingsbrevet for 2023 ba Kultur- og likestillingsdepartementet underliggende virksomheter om å arbeide med å forankre arbeidet med språk systematisk i virksomheten slik at virksomheten ivaretar sine plikter etter språkloven.

Virksomhetene under Kultur- og likestillingsdepartementet er sentrale i oppfølging av språkpolitikken, både gjennom å følge språkloven i egen virksomhet, og gjennom å forvalte fag- og tjenesteområder som er viktige for å bevare og styrke norsk språk, samiske språk, norsk tegnspråk og nasjonale minoritetsspråk. Vi ber om at virksomhetene også i 2024 arbeider systematisk med å følge opp språkloven. Råd og veiledning fins på spraklov.no.

3.2.4 Kompetansetiltak for journalføring og arkivering

I tildelingsbrevet for 2023 ba Kultur- og likestillingsdepartementet virksomhetene om å forsterke innsatsen for å arkivere, journalføre og sikre dokumentoffentlighet. Bakgrunnen var blant annet funnene i Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon om åpenhet, arkivering og innsyn i statlig forvaltning som ble gjennomført i 2016-2017 og oppfølgingen i 2021.

I føringen for 2023 ble det vist til relevante kompetansetiltak for å bedre etterlevelse av regelverket for arkivering og journalføring. E-læringskurset [«Kurs i journalføring og arkivering»](#) om journalføringsplikten og krav til arkivering er tilgjengelig for alle statlige virksomheter på Læringsplattformen.

Kultur- og likestillingsdepartementet ber virksomheten å påse at kurset inngår i den obligatoriske opplæringen for alle nyansatte. I tillegg skal det legges til rette for at alle ansatte kan få gjennomført/gjennomfører kurset, og at det sikres en felles praktisering av regelverket i virksomheten.

3.2.5 Sikkerhet og beredskap

Språkrådet skal ivareta sitt ansvar innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Virksomheten må dimensjonere sine planer, øvelser, kapasiteter og kompetanse opp mot samfunnsoppdrag, ansvar og rolle innen samfunnssikkerhet og forebyggende sikkerhet. Dette inkluderer å holde seg oppdatert om de åpne risiko- og trusselvurderingene fra sikkerhetsmyndighetene samt om relevant regelverk

Det vises til nærmere omtale av krav til dette arbeidet i virksomhets- og økonomistyringsinstruksen.

Dokumentasjon av virksomhetens arbeid på dette området skal sendes departementet som eget vedlegg til årsrapporten, jf. vedlegg 2 Krav til årsrapporten.

4 Budsjettdeling og fullmakter

Kultur- og likestillingsdepartementet stiller følgende budsjettammer til disposisjon for Språkrådet i 2024:

4.1 Utgifter

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2024, må dekkes innenfor den tildelte budsjettammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2024.

Kap. 326, post 01: kr 49 518 000

Rammen under post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret 2023. Fra og med 1. januar 2023 ble det innført en ekstra arbeidsgiveravgift på 5 pst. for lønnsinntekter over 750 000 kroner. I 2024 er innslagspunktet hevet til 850 000 kroner.

For budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgifter og pensjonsutgifter vises til hhv. til Finansdepartementets rundskriv [R-116](#) og [R-118](#).

Kap. 326, post 73: kr 38 550 000

Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene

Forvaltningen av tilskudd under kap. 326, post 73 er delegert fra departementet til Språkrådet. Forvaltningen av navngitte tilskudd omfatter mottak og vurdering av budsjettsøknader og årsrapporter, utbetaling av tilskudd, samt oppfølging og kontroll.

Språkrådet forvalter tilskuddsordningen for innsamling og registrering av stedsnavn under kap. 73 i tråd med oppdragsbrev fra departementet 14. mars 2014.

Budsjettdisponeringsfullmakten er delegert til Språkrådet, og i tilskuddsbrevene skal Språkrådet presisere vilkår, krav til rapportering og eventuelle kontrolltiltak ved utbetaling av tilskudd. Stortingets endelige fordeling av bevilgningen på kap. 326, post 73 framgår av vedlegg 4. Vedlegget inneholder også forutsetninger for tilskudd som skal meddeles i tilskuddsbrevene til navngitte tilskuddsmottakere. Vi viser også til vedlegg 5 og 6. Her fyller Språkrådet inn sitt eget navn og sender retningslinjene med som vedlegg til tilskuddsbrevet.

Språkrådet må utarbeide interne retningslinjer for hvordan ordningene skal forvaltes, hvordan søknader behandles og hvordan vedtak om tildeling gjøres. Retningslinjene skal være i tråd med regler fastsatt i Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. kap. 6. Det vises også til Kultur- og likestillingsdepartementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Språkrådet.

Fristene for innsending av budsjettsøknader og rapportering ble endret i 2023. Det betyr at navngitte tilskuddsmottakere på kap. 326, post 73 skal sende inn søknad for 2026 innen 1. desember 2024. Språkrådet skal levere en vurdering av søknadene til Kultur- og likestillingsdepartementet innen 31. desember 2024.

Frist for å levere årsrapport 2023 i nettskjema vil være 1. mars 2024. Språkrådet har ansvar for oppfølging og kontroll. Departementet ber om å bli orientert innen 15. april 2024 dersom det i rapporteringen framkommer vesentlige forhold hos tilskuddsmottaker som departementet bør være oppmerksom på i arbeidet med budsjettet for 2025.

4.2 Inntekter

Kap. 3326, post 01: kr 70 000

Dersom inntektene under inntekstpostene som er omtalt ovenfor blir mindre enn budsjettet, innebærer dette at rammen under de aktuelle utgiftspostene må reduseres tilsvarende mindreinntekten.

4.3 Budsjettfullmakter

Merinntektsfullmakt

For 2024 gjelder følgende merinntektsfullmakter for Språkrådet:

Virksomheten kan overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter, jf. [Prop. 1 S \(2023–2024\)](#) s. 205:

	overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
	kap. 326 post 01	kap. 3326 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter som det er nødvendig å søke om å benytte

Språkrådet må i hvert enkelt tilfelle søke Kultur- og likestillingsdepartementet om samtykke til å benytte seg av følgende budsjettfullmakter:

- Overføring av ubrukt bevilgning fra et år til neste, jf. bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd.
- Overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.6.
- Omdisponering fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.5.

Det vises ellers til departementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring for utdypende omtale av fullmakter på økonomi- og personalområdet.

5 Rapportering

5.1 Regnskapsrapport per 31. august 2024

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2024, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Departementet vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

5.2 Årsrapport for 2024

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2024 utarbeides som eget dokument og sendes til Kultur- og likestillingsdepartementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 15. mars 2025.

For nærmere omtale av kravene til årsrapporten vises det til vedlegg 2.

6 Budsjettinnspill for 2026

Frist for innspill til statsbudsjettet for 2026 er 1. desember 2024. Se vedlegg 7a for retningslinjer for arbeid med innspill til budsjettet for 2026.

Med hilsen

Steinar Lien (e.f.)
ekspedisjonssjef

Elisabeth Stavem
fagrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)
Riksrevisjonen